

ĐỀ THI HỌC KÌ 2 – ĐỀ THPT ĐỒNG PHÚ**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 11****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****SỞ SD – ĐT BÌNH PHƯỚC****TRƯỜNG THPT ĐỒNG
PHÚ****ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ II NĂM HỌC****2019 – 2020****MÔN NGỮ VĂN LỚP 11****(Thời gian: 90 phút)****Phần I. Đọc hiểu (2,0 điểm)*****Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:***

Các nhà tâm lý học nhận thấy từ trẻ sơ sinh cho đến người trưởng thành đều luôn khao khát mỗi quan hệ tác động qua lại giữa người với người. Những đứa trẻ không được lớn lên trong tình yêu thương thì khi trưởng thành, dù rất khao khát nhưng vẫn rất khó để có được một đời sống ổn định về cảm xúc. Người trưởng thành cũng gặp những tổn thương tương tự. Thiếu vắng những mối giao lưu thân tình với người khác, tâm hồn chúng ta thường bị lệch lạc.

Thật vậy, cuộc sống của chúng ta được hình thành từ các mối quan hệ khác nhau, là tổng hòa của các mối quan hệ xã hội. Qua đó, ta nhận thức về thế giới, về bản thân và ngay cả “số phận” của mình: Những người có mối quan hệ tốt đẹp với người khác thì mau trưởng thành hơn, sống hạnh phúc hơn, tâm hồn trở nên rộng rãi hơn. Linh mục Thomas Merton đã từng viết: “Tâm hồn của chúng ta cũng giống như các vận động viên, luôn cần có đối thủ ngang sức ngang tài để thể hiện đầy đủ sức mạnh của mình”. Các cơ bắp sẽ trở nên yếu đi nếu không

được luyện tập thường xuyên và đầy đủ. Tâm hồn của bạn cũng như thế! Và cách luyện tập tuyệt vời nhất là hãy biết chia sẻ và làm điều tốt cho người khác những khi có thể.

(*Cho đi là còn mãi* –Azim Jamal & Harvey McKinno)

1. Xác định phương thức biểu đạt chính trong văn bản trên?
2. Chỉ ra và nêu hiệu quả biện pháp tu từ trong câu: "Linh mục Thomas Merton đã từng viết: "Tâm hồn của chúng ta cũng giống như các vận động viên, luôn cần có đối thủ ngang sức ngang tài để thể hiện đầy đủ sức mạnh của mình" ?
3. Tại sao tác giả khẳng định: "Thiếu vắng những mối giao lưu thân tình với người khác, tâm hồn chúng ta thường bị lệch lạc"?

Phần II. Làm văn (8,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Viết đoạn văn ngắn bày tỏ suy nghĩ của anh/chị về giá trị của "sự sẻ chia và làm điều tốt cho người khác những khi có thể" được gọi ra ở phần đọc hiểu.

Câu 2 (6.0 điểm)

Hãy cảm nhận đoạn thơ trong bài *Vội vàng* của Xuân Diệu:

Ta muốn ôm

Cả sự sống mới bắt đầu mon morn;

Ta muốn riết mây đưa và gió lượn,

Ta muốn say cánh bướm với tình yêu,

Ta muốn thâu trong một cái hôn nhiều

Và non nước, và cây, và cỏ rặng,

Cho chénh choáng mùi thơm, cho đã đầy ánh sáng,

Cho no nê thanh sắc của thời tươi;

- Hỡi xuân hồng ta muốn cắn vào ngươi!

Đáp án đề 1

Phần I. Đọc hiểu

1.

* **Phương pháp:** Căn cứ vào các phương thức biểu đạt đã học: Miêu tả, biểu cảm, tự sự, thuyết minh, nghị luận, hành chính – công vụ.

* **Cách giải:**

- Phương thức biểu đạt: nghị luận

2.

* **Phương pháp:** phân tích, tổng hợp

* **Cách giải**

- Biện pháp tu từ: so sánh

- Tác dụng: Tác giả so sánh tâm hồn chúng ta như các vận động viên, luôn cần có đối thủ để thể hiện đầy đủ sức mạnh của mình, đồng thời chúng ta cần có các mối quan hệ để có thể nhìn nhận về thế giới và hiểu rõ về bản thân mình hơn.

3.

* **Phương pháp:** phân tích, tổng hợp

* **Cách giải:**

Vì Các nhà tâm lý học nhận thấy từ trẻ sơ sinh cho đến người trưởng thành đều luôn khao khát mối quan hệ tác động qua lại giữa người với người. Những đứa trẻ không được lớn lên trong tình yêu thương thì khi trưởng thành, dù rất khao khát nhưng vẫn rất khó để có được một đời sống ổn định về cảm xúc.

Phần II. Làm văn

Câu 1:

* **Phương pháp:** phân tích, tổng hợp

* **Gợi ý:**

- Giới thiệu vấn đề: về giá trị của sự chia sẻ và làm điều tốt cho người khác những khi có thể.

- Giải thích: sự chia sẻ là quan tâm, giúp đỡ người khác; những khi có thể là những thời điểm có điều kiện để thực hiện sự giúp đỡ người khác.

- Bàn luận tác dụng của sự chia sẻ và làm điều tốt:

+ Luôn được người khác quan tâm, yêu thương và tôn trọng.

+ Cuộc sống trở nên ý nghĩa hơn

+ Truyền cảm hứng, khơi dậy niềm khát khao chia sẻ cho mình và những người xung quanh.

+ Thắp sáng niềm tin nơi tâm hồn mọi người.

+ Là đạo lý truyền thống của dân tộc ta

+ Bên cạnh đó cần phải phê phán những người ích kỷ, luôn chỉ biết sống cho bản thân mình. Họ luôn bó buộc trong vỏ bọc của mình, không nhận thấy được giá trị cuộc sống, luôn thấy bị quan mất niềm tin mọi người xung quanh

- Bài học và liên hệ bản thân:

+ Luôn quan tâm và chia sẻ với người khác khi có thể dù là việc nhỏ nhất.

- + Tham gia tích cực các hoạt động tình nguyện do đoàn thể tổ chức.
- + Là học sinh các em cần chia sẻ với bạn bè gặp khó khăn,...
- + Đánh giá lại giá trị của sự chia sẻ và làm việc tốt.

Câu 2:

*** Phương pháp:**

- Phân tích (Phân tích đề để xác định thể loại, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).
- Sử dụng các thao tác lập luận (phân tích, tổng hợp, bàn luận,...) để tạo lập một văn bản nghị luận văn học.

*** Cách giải:**

Yêu cầu hình thức:

- Thí sinh biết kết hợp kiến thức và kỹ năng làm nghị luận văn học để tạo lập văn bản.
- Bài viết phải có bố cục đầy đủ, rõ ràng; văn viết có cảm xúc; diễn đạt trôi chảy, bảo đảm tính liên kết; không mắc lỗi chính tả, từ ngữ, ngữ pháp.

Yêu cầu nội dung:

1. Giới thiệu tác giả, tác phẩm, đoạn trích

- Giới thiệu tác giả Xuân Diệu: Xuân Diệu là nhà thơ “mới nhất trong các nhà thơ mới” (Hoài Thanh). Ông đã đem đến cho thơ ca đương thời một sức sống mới, một nguồn cảm xúc mới, thể hiện quan niệm sống mới mẻ cùng với những cách tân nghệ thuật đầy sáng tạo. Ông là nhà thơ của tình yêu, của mùa xuân và tuổi trẻ với một giọng thơ sôi nổi, đắm say, yêu đời thắm thiết.

- *Vội vàng* được in trong tập *Thơ thơ*, là một trong những bài thơ tiêu biểu nhất của Xuân Diệu trước Cách mạng tháng Tám.

2. Phân tích

2.1. Vì sao ở cuối bài thơ, lòng yêu đời, ham sống của tác giả lại bùng lên dữ dội, hối hả, cuồng nhiệt như vậy?

- Đó chính là cao trào tình cảm tất yếu phải đến trong mạch thơ *Vội vàng* của tác giả:

+ Mở đầu bài thơ là những biểu hiện của lòng yêu đời, yêu cuộc sống đến si mê, ngây ngất của nhà thơ.

+ Tiếp đến, lại là những băn khoăn, lo lắng của nhà thơ khi ông cảm thấy cuộc đời mình ngắn ngủi, tuổi trẻ, tuổi xuân qua nhanh.

+ Trong nỗi băn khoăn, lo sợ đó, nhà thơ thấy rõ nếu không đến nhanh với cuộc sống để tận hưởng thì sẽ mất nó, vì thế mà ông phải vội vàng đến ngay để ôm ghì lấy nó trong vòng tay của mình.

- Câu thơ bản lề để cho cao trào tình cảm trào ra cuồng nhiệt chính là: "Mau đi thôi! Mùa chưa ngả chiều hôm". Đó là lời tự giục giã của nhà thơ. Chính vì "mùa chưa ngả chiều hôm" nên phải "mau đi thôi" để đến với cuộc sống đó, để "Ta muốn ôm..." tất cả những gì có trong cuộc sống đó.

2.2 Cách sống vội vàng, hối hả, cuồng nhiệt của nhà thơ được biểu hiện như thế nào?

- Nhà thơ muốn ôm ghì, riết chặt cuộc sống trong vòng tay của mình vì sợ mất nó:

Ta muốn ôm

Cả sự sống mới bắt đầu mơn mớn;

Ta muốn riết mây đưa và gió lượn

Ta muốn say cánh bướm với tình yêu...

– Nhà thơ muốn tận hưởng cuộc sống đó ở những cảm giác cuồng nhiệt, mãnh liệt nhất:

+ Từ "ôm" đến "riết", đến "say", đến "thâu", đến "cắn"...

+ Từ rất nhiều sự vật, hiện tượng của cuộc sống: "mây đưa", "gió lượn", "cánh bướm", "tình yêu", "cái hôn", "non nước", "cây", "cỏ", "mùi thơm", "ánh sáng", "thanh sắc", "xuân hồng"...

+ Và rất nhiều cảm giác: "chuyển choáng", "đã đầy", "no nê"...

+ Diện tận hưởng rất rộng mà cường độ tận hưởng lại rất cao, rõ nhất là trong câu thơ cuối – "Hỡi xuân hồng, ta muốn cắn vào ngươi!". Chưa bao giờ trong văn chương lại có một tiếng nói thơ ca mới mẻ và táo bạo đến thế. Đó chính là sự bùng nổ mãnh liệt của "cái tôi" – cảm xúc trong Thơ mới thời kì 1932 – 1941 mà Xuân Diệu là một gương mặt tiêu biểu. Cả đoạn thơ, đặc biệt câu thơ cuối, đã nói lên rất rõ thân thái của Xuân Diệu.

– Tất cả những điều nói trên đã được thi nhân bộc lộ bằng một tiếng nói thơ đặc sắc, mang tính nghệ thuật cao. Đúng là sự bùng nổ của "cái tôi" – cảm xúc đã kéo theo sự bùng nổ về nghệ thuật thơ, đem đến những cách tân nghệ thuật trong thơ Xuân Diệu ở đoạn thơ này:

+ Cảm xúc dâng trào mạnh mẽ làm cho âm điệu câu thơ cuộn cuộn, dồn dập, diễn tả được sự vội vàng, hối hả, cuồng nhiệt đến với cuộc sống của nhà thơ.

+ Dùng nhiều động từ chỉ hành động và chỉ cảm giác mạnh, ngày càng tăng tiến để bộc lộ cái cảm xúc bùng nổ của thi nhân:

> Ôm → riết → say → thâu → cắn.

> Chuénh choáng → đã đầy → no nê.

Cái gì cũng ở cường độ cao, ở trạng thái mê say, ứ tràn.

+ Sử dụng nhiều điệp từ: "ta" (5 lần), "và" (3 lần) "cho" (3 lần) càng khiến câu thơ thêm dồn dập, cảm xúc thơ dâng trào, và con người thơ vội vàng, cuồng quýt, cuồng nhiệt của Xuân Diệu được bộc lộ rõ với cái thần thái, sắc diện riêng của thi nhân, không thể lẫn được.

3. Kết luận

- Khái quát và mở rộng vấn đề.

Loigiaihay.com